

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor

COM(2011) 571 final

(2012/C 181/29)

Raportor: **dna Siobhán EGAN**

La 20 septembrie 2011, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia Europeană a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - Foaie de parcurs către o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor

COM(2011) 571 final.

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 14 martie 2012.

În cea de-a 479-a sesiune plenară, care a avut loc la 28 și 29 martie 2012 (ședința din 28 martie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 146 de voturi pentru, 5 voturi împotriva și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Strategia Europa 2020 și inițiativa emblematică „O Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor”, propuse de Comisie, au rolul de a transforma economiile Europei în economii mai solide și mai durabile prin utilizarea mult mai eficientă a tuturor resurselor naturale. Comitetul a susținut până acum inițiativa emblematică și acum salută „Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor”, aceasta fiind un document mai detaliat al Comisiei care stabilește etapele importante de transformare și de creare cadrului pentru politicile necesare pentru inițierea acestui proces.

1.2 CESE invită toate instituțiile, liderii europeni, întreprinderile europene, partenerii sociali și societatea europeană în ansamblu să se grupeze într-o mișcare politică și societală cu o bază largă în sprijinul acestei transformări majore necesare și să utilizeze cadrul pus la dispoziție de foaia de parcurs, pentru a direcționa și monitoriza progresele.

1.3 CESE pledează pentru crearea unui puternic mecanism de coordonare la nivel înalt în cadrul Comisiei și în statele membre în parte, pentru monitorizarea și accelerarea progreselor în punerea în aplicare a acțiunilor propuse în foaia de parcurs.

1.4 La nivelul statelor membre, CESE pledează pentru adoptarea unor strategii cuprinzătoare de utilizare eficientă a resurselor, care să includă reforme fiscale, eliminarea subvențiilor cu efecte negative, reglementarea strictă a standardelor de producție, programe de educație și îmbunătățire a competențelor, precum și angajamentul deplin al administrației regionale și locale, al întreprinderilor, al partenerilor sociali, al consumatorilor și al altor organizații și categorii de cetățeni. Strategiile ar trebui să includă măsuri politice active, care să asigure o tranziție echitabilă din punct de vedere social, inclusiv pregătirea și formarea profesională a colaboratorilor și implicarea lor în procesul de transformare a întreprinderilor în

noi întreprinderi eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor.

1.5 La nivel european, CESE sprijină toate măsurile propuse în foaia de parcurs și îndeamnă să se acorde o atenție deosebită:

- elaborării rapide a unor indicatori adecvați, inclusiv indicatorul general al nivelului de eficiență a utilizării resurselor în economiile naționale, indicator recomandat în foaia de parcurs, a unei măsuri „dincolo de PIB” a stării economiei, precum și a altor măsuri sectoriale mai specifice;
- unui mecanism funcțional care să confere utilizării eficiente a resurselor o mare vizibilitate în rapoartele naționale anuale privind reforma și în revizuirea acestora cu Comisia și cu partenerii în cadrul procesului semestral european, care este în curs de desfășurare pentru Strategia 2020;
- revizuirii și actualizării Strategiei europene de dezvoltare durabilă, care este o strategie generală, după Summitul Pământului de la Rio, din iunie 2012, cu accent pe utilizarea eficientă a resurselor și pe legătura acestuia cu alte obiective de durabilitate;
- analizei detaliate a interacțiunii dintre utilizarea eficientă a resurselor și obiectivele de mediu, precum în cadrul celui de-al 7-lea program de acțiune pentru mediu;
- mecanismului de coordonare, pentru a menține progresul în ansamblul celor 20 de inițiative separate identificate de Comisie ca fiind inițiative care contribuie la utilizarea eficientă a resurselor și al altor inițiative care ar putea fi adăugate la această listă;
- introducerii obiectivelor privind utilizarea eficientă a resurselor printre criteriile referitoare la toate programele europene de acordare de fonduri și la achizițiile publice;

— angajamentului deplin al societății civile în monitorizarea periodică și în evaluarea progreselor.

1.6 CESE intenționează să-și joace în întregime rolul în implicarea părților interesate și în monitorizarea progreselor realizate în acest domeniu esențial și va fi bucuros să colaboreze cu alte instituții în acest sens.

2. Context

2.1 În ianuarie 2011, Comisia a publicat Comunicarea „O Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor”, aceasta fiind una dintre cele șapte noi inițiative emblematică care fac parte din Strategia UE 2020 ⁽¹⁾. Ea a avut rolul de a iniția o transformare majoră a modului în care resursele materiale sunt utilizate în toate ramurile economiei europene, decuplând bunăstarea economică de consumarea resurselor.

2.2 Într-un aviz anterior privind inițiativa emblematică „Eficiența resurselor”, CESE a salutat obiectivele generale ale strategiei privind eficiența resurselor și a solicitat includerea acesteia într-o versiune revizuită și actualizată a amplei Strategii europene de dezvoltare durabilă ⁽²⁾. CESE a îndemnat Comisia să ofere mai multe detalii atunci când va finaliza inițiativele individuale din anumite domenii și foaia de parcurs.

2.3 În cursul anului 2001, Comisia a lansat o serie de inițiative separate ⁽³⁾ menite să promoveze eficiența energetică în anumite sectoare. Foaia de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, elaborată de Comisie, reunește acum toate aceste activități. Ea prezintă o viziune a economiei transformate care ar trebui să devină realitate până în 2050, cu etapele urmând a fi parcurse până în 2020, și menționează domeniile în care va fi nevoie de alte acțiuni ale Comisiei și ale statelor membre pentru realizarea acestor obiective.

3. Observații generale

3.1 CESE împărtășește punctul de vedere al Comisiei referitor la importanța critică pentru Europa și pentru restul lumii a îmbunătățirii utilizării eficiente a resurselor. Îmbunătățirea eficienței resurselor are un rol major în găsirea unei soluții de reconciliere a creșterii economice cu nevoia de a se recunoaște natura finită a multor resurse naturale ale lumii și limitările pe care aceste restricții planetare le exercită asupra dezvoltării continue a producției și consumului de resurse fizice. De asemenea, îmbunătățirea eficienței resurselor este esențială pentru limitarea creșterii emisiilor de gaze cu efect de seră și al altor poluanți și pentru protejarea resurselor biotice și a beneficiilor publice derivate din ecosisteme. Progresele înregistrate în utilizarea eficientă a resurselor ar trebui să stea la baza administrării economiilor lumii și a principalelor întreprinderi din lume.

3.2 Toate tipurile de întreprinderi au avut mereu un stimul direct pentru a funcționa eficient din punctul de vedere al utilizării tuturor resurselor în procesele de producție

și pentru a menține astfel costurile cât mai mici. Însă, din perspectiva produselor, ele au avut mereu stimulul în sens opus, acela de a-și încuraja consumatorii să consume cât mai mult pentru a-și maximiza vânzările. Prin urmare, utilizarea eficientă a resurselor lăsată numai în baza practicilor obișnuite nu poate duce la realizarea transformării necesare pentru a face față presiunii exercitate de creșterea rapidă a populației în lume, extinderea rapidă a aspirațiilor de consum, în special în economiile emergente, precum și problemele tot mai mari legate de epuizarea resurselor și de poluare. Avem nevoie de o nouă formă de creștere „durabilă” sau „ecologică” în care creșterea volumului activităților economice și a nivelului de bunăstare și prosperitate să fie decuplată de creșterea consumului de resurse și să fie realizată de fapt cu resurse mai puține.

3.3 Prin urmare, guvernele și societatea în ansamblu vor trebui să joace un rol major pentru a se obține transformarea la scara și cu viteza necesare în următoarea generație. Este nevoie de acțiuni ale guvernelor pentru:

- a se asigura stabilirea corectă a prețurilor externalităților prin măsuri fiscale;
- eliminarea subvențiilor inadecvate;
- stabilirea de standarde minime de eficiență a utilizării resurselor pentru anumite sectoare printr-o reglementare corespunzătoare;
- sprijinirea eforturilor corespunzătoare de cercetare și dezvoltare;
- încurajarea investițiilor în procesele eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor și descurajarea celor ineficiente;
- sensibilizarea opiniei publice cu privire la utilizarea eficientă a resurselor, prin media, educație și formare.

3.4 Transformarea la scara și ritmul necesar va avea cu siguranță un impact considerabil pe piața forței de muncă. Întreprinderile care nu utilizează eficient resursele sau care realizează produse printr-un consum prea mare vor ajunge sub presiune și ar putea fi nevoite să reducă locurile de muncă. Dar întreprinderile care utilizează eficient resursele și sunt eficiente în realizarea produselor și prestarea serviciilor ar trebui să prospere pe măsură ce economia își revine și să creeze noi locuri de muncă. Țările care au o poziție de frunte în această tranziție se vor bucura de cel mai mult succes, vor fi cele mai competitive în această nouă lume a cantităților limitate de resurse naturale și vor înregistra cele mai mari reușite în crearea de locuri de muncă în această nouă economie ecologică.

3.5 Pentru a se asigura o tranziție echitabilă, care să creeze într-adevăr noi locuri de muncă bune și să sprijine recalificarea, ar putea fi necesare programe active de formare și redistribuirea

⁽¹⁾ COM(2011) 571 final.

⁽²⁾ Avizul CESE „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor – inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020”, JO C 376, 22.12.2011, p. 97-101.

⁽³⁾ COM(2011) 21 final, anexa 1.

asistată a forței de muncă⁽⁴⁾. Acest aspect, precum și alte aspecte ale dimensiunii sociale lipsesc în prezent din foaia de parcurs și trebuie elaborate în perioada următoare.

3.6 Realizarea unei mai mari eficiențe în utilizarea resurselor reprezintă o mare și urgentă provocare pentru toate părțile Europei și toate sectoarele societății. Ea va necesita o puternică angajare politică și societală la toate nivelurile, precum și un program ambițios și larg de inițiative și acțiuni din partea UE și din partea fiecărui stat membru la nivel național și local.

3.7 Foaia de parcurs ar trebui să ofere cadrul pentru imprimarea acestui impuls politic transeuropean și o viziune însuflețitoare a ceea ce s-ar putea obține. CESE salută abordarea generală a acesteia și perspectiva propusă pentru 2050.

3.8 Punerea în aplicare este esențială. Etapele specifice pe care foaia de parcurs le propune pentru 2020 reprezintă un instrument util pentru traducerea viziunii pe termen lung în obiective concrete și imediate care trebuie avute în vedere fără întârziere. Rămân însă multe de făcut pentru realizarea transformării politice economice, a strategiilor industriale și investițiilor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în foaia de parcurs. Comisia a identificat importanța crucială a transformării privind utilizarea eficientă a resurselor, iar Consiliul Mediu a oferit un anumit sprijin în acest sens (Concluziile Consiliului miniștrilor de mediu, din 19 decembrie 2011). Punerea efectivă în aplicare a acestei transformări va necesita însă, angajamentul deplin și hotărârea tuturor părților din Comisie și din guvernele statelor membre. Promovarea utilizării eficiente a resurselor trebuie să aibă un loc mult mai avansat pe agendele șefilor de guvern și pe cea a Consiliului European în toate configurațiile sale în care atât viziunea generală, cât și pașii necesari pentru realizarea acestui lucru au nevoie de sprijinirea activă și continuă a tuturor sectoarelor și de determinare pentru parcurgerea etapelor identificate.

3.9 De asemenea, înțelegerea imperativului privind utilizarea eficientă a resurselor trebuie să fie mai larg răspândită printre toate tipurile de companii și organizații ale societății civile, precum și în rândul publicului larg și al consumatorilor, și trebuie susținută activ prin toate mijloacele disponibile, inclusiv crearea structurilor de dialog menite să sprijine tranziția⁽⁵⁾.

3.10 Foaia de parcurs va reuși sau va eșua în funcție de capacitatea ei de a galvaniza o mai mare hotărâre politică și angajamentul de a obține o mai mare eficiență a utilizării resurselor. Ea trebuie să realizeze o schimbare reală la baza gestiunii economice. Este nevoie de un mecanism de monitorizare coordonat la nivel central pentru a contribui la imprimarea impulsului tuturor acestor inițiative separate identificate deja în foaia de parcurs, pentru a se depăși toate obstacolele care

ar putea apărea în calea lor și pentru a construi argumentele pentru acțiunile ulterioare ori de câte ori progresele pe calea îndeplinirii obiectivelor întârzie.

4. Punerea în aplicare la nivelul statelor membre

4.1 Mai multe țări europene au început cu bine acest drum, distanțându-se de dependența excesivă de rezervele finite de combustibili fosili, creând mai multe surse regenerabile de energie, reducând deșeurile, promovând clădirile și vehiculele mai eficiente etc. Însă progresul a fost inconstant, iar investițiile sunt în pericol de a se încetini în unele țări în acest moment crucial din cauza eliminării premature a stimulentele necesare schimbării. CESE recomandă strângerea și diseminarea în mod sistematic a informațiilor despre experiențele pozitive dobândite în cadrul eforturilor depuse până acum și a exemplelor de astfel de eforturi, pentru a se obține rezultate cât mai curând posibil în țările și sectoarele în care până acum nu s-au obținut progresele dorite. Coerența și constanța în urmărirea obiectivului sunt esențiale.

4.2 Statele membre trebuie să așeze eforturile în favoarea utilizării eficiente a resurselor în centrul propriilor lor strategii și programe economice naționale și să le imprime în toate sectoarele economiilor lor. În opinia CESE, trebuie creat în fiecare stat membru un mecanism de coordonare și de direcționare politică la nivel înalt pentru a asigura progrese mai rapide, mai constante și mai coerente decât în prezent.

4.3 Cruciada utilizării eficiente a resurselor va depinde în cele din urmă la fel de mult atât de transformarea aspirațiilor publicului și a cererilor consumatorilor, cât și de transformarea modurilor de producție.

4.4 Statele membre trebuie să inițieze un dialog susținut cu formatorii de opinie, inclusiv cu mediile de informare privind modul în care poate fi promovat cel mai bine mesajul vital al utilizării eficiente a resurselor, astfel încât preferințele și deciziile cetățenilor să se transforme și ele cu timpul și aceștia să prefere bunuri și servicii mai eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor în detrimentul produselor care risipesc resurse.

4.5 Utilizarea eficientă a resurselor ar trebui să fie un obiectiv important la nivel local și regional, precum și la nivel național. Statele membre trebuie să analizeze în ce mod se poate promova mai bine acest obiectiv în cadrul administrațiilor lor regionale și locale.

4.6 Tranziția va necesita utilizarea tuturor instrumentelor politice de care dispun guvernele. Politicile bugetare trebuie să fie remodelate pentru a penaliza utilizarea inefficientă a energiei și a altor resurse și pentru a recompensa utilizarea mai eficientă. Reformele fiscale neutre pentru creșterea nivelului de impozitare a combustibililor pe bază de carbon și a altor resurse naturale, precum și încurajarea concomitentă a ocupării forței de muncă și a îmbunătățirii asigurărilor sociale, au un rol crucial în

⁽⁴⁾ Avizul CESE privind promovarea locurilor de muncă ecologice și durabile în cadrul pachetului energie/climă al UE, JO C 44, 11.2.2011, p. 110-117.

⁽⁵⁾ Avizul CESE privind construirea unei economii durabile prin transformarea modelului nostru de consum, JO C 44, 11.2.2011, p. 57-61.

orientarea tranziției către o economie cu emisii reduse de CO₂ și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor⁽⁶⁾ și către crearea de locuri de muncă⁽⁷⁾. Trebuie eliminate treptat subvențiile nefaste care încurajează sau permit utilizarea ineficientă a energiei și gestionarea greșită a altor resurse – un obiectiv des declarat, dar care încă nu este urmărit în mod hotărât. Sunt necesare cerințe stricte de reglementare pentru a se trece la o utilizare eficientă a resurselor în sectoare cheie precum construcțiile, transporturile și agricultura. Sunt necesare politici stricte de gestionare a deșeurilor, pentru a promova în continuare minimizarea volumului deșeurilor, precum și reutilizarea sau reciclarea materialelor aruncate. Învățământul, programele de informare a publicului, dezvoltarea competențelor și inovarea sunt toate necesare pentru a transmite mesajul tuturor sectoarelor societății. Pentru îndeplinirea acestei sarcini, vor fi necesare acțiuni concertate între statele membre și UE pe un front larg.

4.7 Statele membre ar trebui să se angajeze public să prezinte deschis și cu regularitate rapoarte privind progresele realizate în utilizarea eficientă a resurselor și modul în care politicile și fluxurile investițiilor publice și private sprijină tranziția. Comisia ar putea contribui analizând diferitele metode adoptate în diferitele state membre pentru promovarea utilizării eficiente a resurselor și încurajând utilizarea mai extinsă și mai coerentă a celor mai bune metode.

5. Punerea în aplicare la nivel european

5.1 UE are de jucat un rol esențial atât în stimularea și sprijinirea acțiunilor de la nivelul statelor membre, cât și în promovarea inițiativelor de la nivel european care sprijină tranziția către utilizarea eficientă a resurselor. CESE sprijină toate politicile și inițiativele prezentate în foaia de parcurs și face comentarii cu privire la:

- criterii de măsurare și indicatori;
- integrarea cu Strategia Europa 2020 și cu procedura Semestrului european;
- Strategia europeană de dezvoltare durabilă și cel de-al 7-lea program de acțiune ecologică;
- cele 20 de inițiative specifice și cele trei sectoare esențiale ale foii de parcurs;
- programele europene de cheltuieli publice și programele de achiziții publice;
- implicarea societății civile și a publicului.

5.2 Criterii de măsurare, indicatori, obiective și etape importante

Acest proces va trebui să identifice indicatori specifici de măsurare a progresului în diferitele aspecte ale utilizării eficiente a resurselor și să asigure că sunt disponibile informații

⁽⁶⁾ Avizul CESE privind foaia de parcurs pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în 2050. A se vedea punctul 3.15 f), JO C 376, 22.12.2011, p. 110-116.

⁽⁷⁾ Avizul CESE pe tema „Rio+20: către economia ecologică și o mai bună guvernare”. A se vedea punctul 4.15, JO C 376, 22.12.2011, p. 102-110.

fiabile, coerente și la momentul oportun despre acești indicatori. În opinia CESE, monitorizarea trebuie să includă înregistrarea datelor privind progresele realizate în

- aspectele politice esențiale necesare pentru promovarea utilizării eficiente a resurselor (măsuri bugetare, măsuri de reglementare etc.);
- măsura în care sunt reechilibrate fluxurile de investiții publice și private pentru sprijinirea producției și a consumului eficient din punct de vedere al utilizării resurselor și pentru descurajarea procedurilor ineficiente și risipitoare;
- măsura în care forța de muncă este reorientată către locurile de muncă eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, care creează produse și servicii eficiente, precum și progresele realizate în formare și alte măsuri în sprijinul acestei schimbări.

5.3 CESE salută propunerea de introducere a unui nou indicator principal numit „productivitatea resurselor” ca element general de măsură a progresului realizat în decuplarea bunăstării economice de consumarea resurselor materiale. Susținem să se acorde aceeași prioritate elaborării unor indicatori relevanți privind capitalul natural și social, precum și disponibilitatea și condițiile resurselor naturale.

5.4 CESE consideră că etapele importante propuse cu privire la subvențiile nocive pentru mediu, la biodiversitate și la cele trei sectoare esențiale ale alimentației, clădirilor și mobilității nu sunt explicate în mod adecvat și că trebuie să fie mai elaborate. Programul elaborării indicatorilor trebuie să aibă o prioritate mai mare și resurse adecvate pentru a obține progrese mai rapide.

5.5 Avem nevoie în special de un criteriu mai bun de măsurare a performanței economiilor naționale care să demonstreze în ce mod îmbunătățirile utilizării eficiente a resurselor în economie reprezintă o îmbunătățire reală a bunăstării generale a acelei societăți și a durabilității lumii. În opinia noastră, studiile pe termen lung referitoare la niște alternative mai bune la indicatorul PIB trebuie finalizate și aplicate astfel încât progresele generale realizate în tranziția spre o mai mare eficiență a utilizării resurselor și îmbunătățirea aferentă a bunăstării și a durabilității să poată fi evaluate în mod corect⁽⁸⁾.

5.6 Integrarea cu Strategia Europa 2020 și cu procedura semestrului european.

Având în vedere caracterul transversal al inițiativei privind utilizarea eficientă a resurselor și pentru a fi siguri că aceasta va avea în continuare o mare vizibilitate politică, inițiativa va trebui să fie sprijinită la nivel european de o structură de guvernare de punere în aplicare eficientă, coordonată la nivel central și dotată cu resurse adecvate, care să funcționeze deschis și transparent cu implicarea maximă a părților interesate.

⁽⁸⁾ Avizul CESE pe tema „Dincolo de PIB – indicatori ai dezvoltării durabile”, JO C 100, 30.4.2009, p. 53 și Avizul privind Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European: Dincolo de PIB – Măsurarea progreselor într-o lume în schimbare, JO C 18, 19.1.2011, p. 64.

5.7 CESE salută obiectivul care vizează utilizarea procedurii de revizuire a semestrului european pentru a garanta că utilizarea eficientă a resurselor își ocupă locul în centrul elaborării politicii economice în cadrul Consiliului European și al dialogului la cel mai înalt nivel cu statele membre. Considerăm că aceste rapoarte trebuie să se bazeze pe cerințe de monitorizare precise și rigurose definite care să ofere o imagine exactă și actuală a progresului realizat în utilizarea eficientă a resurselor. Dacă progresele sunt insuficiente în anumite domenii, acestea trebuie identificate cu promptitudine și trebuie întreprinse acțiuni corective.

5.8 Constatăm cu tristețe că țările participante la program par a fi exceptate deocamdată de procesul de raportare din cadrul semestrului european. Deși recunoaștem că ele au în prezent probleme deosebite de adaptare economică, considerăm că ar putea obține anumite beneficii din integrarea strânsă a utilizării eficiente a resurselor cu programele lor de redresare și că ar trebui să fie de la început implicate pe deplin în acest aspect al procesului semestrului european.

5.9 Pentru a sprijini acest proces să aibă o mai mare vizibilitate publică și să se bucure de o mai mare acceptare politică, CESE insistă ca rapoartele naționale care formează baza procesului de examinare al semestrului european să fie supuse consultării și dezbaterii publice cu toate părțile interesate din fiecare țară și ca dialogul *inter-pares* privind fiecare raport național să fie deschis participării și dezbaterii. CESE ar putea să fie el însuși un forum util de dezbateri periodică cu părțile interesate, la nivel european, a progreselor realizate în această transformare și a oricărei acțiuni necesare pentru menținerea drumului drept.

5.10 CESE consideră că este important pentru Comisie ca, pentru promovarea punerii în aplicare a utilizării eficiente a resurselor, să nu se bazeze exclusiv pe procesul semestrului. Este esențial ca alte programe și strategii relevante să joace, de asemenea, un rol.

5.11 *Strategia europeană de dezvoltare durabilă și cel de-al 7-lea program de acțiune ecologică*

Strategia privind utilizarea eficientă a resurselor și Strategia Europa 2020 în sine sunt, ambele, corect concepute de Comisie ca niște contribuții importante la obiectivul general al dezvoltării durabile. Utilizarea eficientă a resurselor nu include toate aspectele legate de durabilitate și este important ca accentul pus pe acest concept să nu ducă la neglijarea altor aspecte ale dezvoltării durabile. Ar trebui să se profite de ocazia Conferinței ONU privind dezvoltarea durabilă, care va avea loc la Rio în acest an, pentru a așeza transformarea referitoare la utilizarea eficientă a resurselor în centrul eforturilor globale de sprijinire a unei economii ecologice, în cadrul dezvoltării durabile generale. În opinia CESE, Strategia generală de dezvoltare durabilă a Europei trebuie să fie revizuită și revitalizată după Summitul de la Rio, prezentându-se rapoarte naționale integrate privind dezvoltarea durabilă și utilizarea eficientă a resurselor, pentru a monitoriza progresele în întregul domeniu.

5.12 Comisia și-a anunțat intenția de a crea în acest an cel de-al 7-lea program de acțiune ecologică pentru Europa, iar Consiliul a invitat Comisia să se asigure că noul program este conceput pentru a realiza complementaritatea dintre planurile și politicile de mediu și obiectivele de utilizare eficientă a resurselor menționate în foaia de parcurs. Un obiectiv admirabil – dar este nevoie de mai multe eforturi pentru a-i conferi un fond semnificativ.

5.13 *Cele 20 de inițiative specifice și cele trei sectoare esențiale*

CESE este implicat activ în analiza celor 20 de inițiative separate identificate în strategie și sprijină ferm efortul propus în foaia de parcurs de a continua impulsivitatea acestora în paralel astfel încât să se obțină un impact maxim în ceea ce privește provocarea legată de utilizarea eficientă a resurselor. Ele trebuie revizuite cu regularitate, separat și împreună, pentru a se asigura că, împreună, au impactul cumulativ dorit.

5.14 CESE este de acord că cele trei sectoare esențiale identificate de Comisie (alimentele, clădirile și mobilitatea) sunt domenii deosebit de importante pentru promovarea utilizării eficiente a resurselor. Comitetul consideră că utilizarea apei și a solului ar trebui să fie, de asemenea, considerate sectoare esențiale. Va fi important ca unitățile responsabile de monitorizarea progresului general privind utilizarea eficientă a resurselor să-și îndrepte atenția cu regularitate asupra tuturor acestor sectoare pentru a se asigura că ele își aduc într-adevăr partea lor de contribuție justă la transformarea care vizează utilizarea eficientă a resurselor.

5.15 *Programele europene de cheltuieli publice și achizițiile publice*

În trecut, fondurile structurale și alte programe de cheltuieli publice ale UE nu au ținut întotdeauna seama în măsură suficientă de obiectivul privind promovarea utilizării eficiente a resurselor. De fiecare dată când aceste programe fac obiectul unor revizuii, este important să se profite de ocazie pentru a se introduce mai ferm utilizarea eficientă a resurselor printre prioritățile și criteriile lor. CESE constată cu satisfacție că recente propuneri de buget ale Comisiei au acordat o prioritate mai mare utilizării eficiente a resurselor și altor obiective pentru 2020. Va fi important să se ia măsuri pentru ca aceste propuneri să i se dea curs în negocierile bugetare detaliate.

5.16 În special, este nevoie de o atenție mai mare acordată stimulentele nefaste, precum și de acțiuni proactive pentru a le corecta, asigurându-se că există finanțare și inovare în ceea ce privește valorificarea capitalului natural, adoptând măsuri bugetare pentru internalizarea costurilor externe și stabilirea costurilor adevărate pentru societate. Măsurile specifice cuprind spectrul celor 20 de inițiative și sunt relevante și pentru politica de coeziune și pentru alte domenii de dezvoltare ale politicilor fundamentale.

5.17 În mod similar, programele de achiziții publice, atât la nivel european, cât și la nivel național, pot fi instrumente puternice pentru promovarea utilizării eficiente a resurselor, dacă se pune accentul pe respectarea standardelor eficiente în toate bunurile și serviciile achiziționate, sprijinindu-se această prioritate în întregul lanț de aprovizionare. Comisia ar trebui

să revigoreze inițiativele politice în acest domeniu astfel încât cerințele utilizării eficiente a resurselor să devină un element esențial al tuturor specificațiilor privind achizițiile publice.

5.18 *Implicarea părților interesate, a societății civile și a publicului*

Transformarea privind utilizarea eficientă a resurselor, propusă în foaia de parcurs, este esențială pentru întreaga lume și pentru Europa. Ea nu poate fi realizată doar prin mijloace tehnice. Este nevoie de o înțelegere și o acceptare fundamentală de către toate elementele societății a nevoii de schimbare, fiind necesare eforturi combinate pentru realizarea acesteia.

5.19 Comitetul subliniază importanța sensibilizării consumatorilor în privința utilizării eficiente a resurselor. Invităm

Comisia să analizeze în continuare modul în care monitorizarea inițiativelor precum Producția și consumul durabil și Planul de acțiune privind politica industrială durabilă pe 2008 ⁽⁹⁾ poate fi cel mai bine integrată cu noile activități privind utilizarea eficientă a resurselor, și în special modul în care activitatea de sensibilizare a clienților cu privire la considerentele de durabilitate și utilizarea eficientă a resurselor poate fi desfășurată la nivel european cu mai multă ambiție.

5.20 CESE intenționează să-și joace în întregime rolul pentru a implica părțile interesate în mobilizarea pentru o utilizare mai eficientă a resurselor. El va monitoriza progresele realizate în acest domeniu esențial și va fi bucuros să colaboreze cu alte instituții în acest sens.

Bruxelles, 28 martie 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽⁹⁾ COM(2008) 397 final.